

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp:**

Lange Termijn Agenda Omgevingsbeleid Herfst 2026

Geachte Statenleden,

Gedeputeerde Staten hebben u toegezegd om periodiek voorstellen te doen voor de actualisering van de Lange Termijn Agenda (LTA). Hierbij ontvangt u ons voorstel voor een geactualiseerde LTA. Als er wijzigingen worden voorgesteld in deze LTA ten opzichte van de vorige versie is hieronder zichtbaar welke wijzigingen er plaatsvinden. Uit de toelichting blijkt vervolgens wat de aard en aanleiding van de wijziging is.

De LTA is een instrument van Provinciale Staten. Via de LTA heeft u een totaaloverzicht van onderwerpen van enig gewicht waarvoor een herziening van het Omgevingsbeleid is voorzien en de termijn waarop Provinciale Staten stukken hiertoe kunnen verwachten. De LTA stelt u in staat om een agenderende rol te pakken bij de ontwikkeling van het Omgevingsbeleid. In ons Omgevingsbeleid is bijna al het beleid van provincie Zuid-Holland gebundeld. Vrijwel alles wat de provincie Zuid-Holland 'doet' heeft dus een beleidsmatige basis in ons Omgevingsbeleid. Het belang van passend en actueel beleid is evident en daarmee ook het belang van deze LTA.

Als bijlage bij deze brief vindt u ter kennisname ook de al eerder met u gedeelde handleiding LTA.

**Motie en toezeggingen**

Met de voorgestelde wijzigingen op de LTA worden ook enkele toezeggingen als afgedaan beschouwd. Het gaat om de volgende toezeggingen:

**RM/T2026.015**

Gedeputeerde Bonte zegt toe de suggestie om de bron erbij te vermelden op de volgende LTA op te nemen.

We hebben de bron van alle onderwerpen die al op de LTA stonden toegevoegd. Vanaf deze LTA krijgen nieuwe onderwerpen standaard een bronvermelding. Als bron hanteren we moties, toezeggingen, amendementen op de LTA, stukken die aan uw Staten zijn toegestuurd en 'voorgesteld door Gedeputeerde Staten'.

RM/T2026.016

Gedeputeerde Bonte zegt toe een totaaloverzicht te maken van de moties en amendementen naar aanleiding van de herziening en de wijzigingen voor de volgende LTA.

Er zijn geen moties of amendementen die leiden tot een directe wijziging op deze LTA. Een aantal moties heeft wel invloed op onderwerpen die op de LTA staan, omdat het behandelvoorstel ziet in het betrekken van de motie bij dat onderwerp. Denk daarbij aan de verkenning naar effectief en uitvoerbaar omgevingsbeleid en de Herziening 2028.

Toezegging BW/T2026.019 heeft wel geleid tot een wijziging op deze LTA. Zie hiervoor de toezegging hieronder.

BW/T2026.019

Gedeputeerde Koning zegt toe voor eind 2026 te komen met een startnotitie voor woningbouw waar de 3 ha kaarten kunnen worden herzien.

Deze startnotitie (Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Grote Buitenstedelijke Woningbouwlocaties) is aan uw Staten aangeboden. Op deze LTA staat het onderwerp direct al als 'Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Grote Buitenstedelijke Woningbouwlocaties' opgenomen in de categorie '3. Beleidsaanpassingen'

Motie 1669 – Lange termijn tijdlijn

Voor motie 1669 is eerder al een behandelvoorstel aan uw Staten gestuurd. Het behandelvoorstel werd toen door uw Staten positief beoordeeld, maar de motie werd nog niet als afgedaan beschouwd tot de verbeteringen daadwerkelijk doorgevoerd zijn. Sinds kort is de digitale LTA vernieuwd, en is de tijdlijn met de nieuwe overzichten en mogelijkheden tot filteren. Hiermee hopen we dat de motie naar verwachting is ingevuld, en als afgedaan kan worden beschouwd.

**LTA Herfst 2026**

De toegevoegde/gewijzigde/aangepaste beleidsonderwerpen in de LTA zijn hieronder weergegeven. Voor meer informatie over deze onderwerpen, zie de LTA. De LTA is digitaal raadpleegbaar op: <https://lta.zuid-holland.nl/>

**1. Verkenningen, onderzoeken gebiedspraktijken:**

- Nieuw:
  - o Beleidsverkenning Circulair Zuid-Holland 2027-2031
  - o Verkenning Natuurbrandbeheersing Zuid-Holland
  - o Verkenning Industriewater
- Planningswijziging:
  - o Toekomstonderzoek participatie in 2050
  - o Onderzoek Rotterdam The Hague Airport
  - o Verkenning Datacenterstrategie
- Overige wijzigingen:
  - o Verkenning naar ruimte voor het energiesysteem en de strategische inzet van ruimtelijke instrumentarium; De titel en reden van agendering zijn gewijzigd. De oorspronkelijke formulering benoemde al een instrument (het aanwijzen van

gebieden) en liep daarmee vooruit op de verkenning. In de tekst staat de vraag nu centraal. Daarnaast is de scope verbreed met de inzet van het grondbeleid.

- Burgerberaden: Reden van agendering is aangepast
- Aanboden:
  - Visie Digitale Maatschappij (verkenning)
  - Verkenning actualisatie Fietsbeleid
  - Verkenning kritieke materialen
  - Visie tuinbouw (verkenning)
  - Beleidsverkenning Zuid-Hollandse drinkwatervisie 2050
- Afgevoerd:
  - Toekomstonderzoek Water en bodem sturend in ons Omgevingsbeleid (waaronder borging klimaatonderlegger)
  - Verkenning Toekomst energieopwekking in Zuid-Holland na 2030. Deze is nu opgenomen als startnotitie. Reden: Maart 2026 hebben Provinciale Staten Gedeputeerde Staten de opdracht gegeven om wijziging te maken in het Omgevingsbeleid t.a.v. de Toekomstige Energieopwekking in Zuid-Holland. Uit de voorverkenning is gebleken dat hiervoor een PlanMER procedure en hiermee een modulaire herziening opgestart dient te worden. Daarom zal Gedeputeerde Staten u in Q4 2026 een startnotitie aanbieden met de verdere uitwerking van deze voorgestelde Modulaire Herziening.
  - Verkenning sturen op gebiedsgerichte Energiebesparing.

De provincie Zuid-Holland heeft onderzocht of de aanvulling van een doelgroepgerichte aanpak met een gebiedsgerichte benadering van energiebesparing aanleiding geeft voor aanvullend provinciaal Omgevingsbeleid. Uit deze verkenning blijkt dat de gebiedsgerichte afweging rondom energiebesparing al voldoende is geborgd binnen de bestaande wet- en regelgeving. Met de Omgevingswet en het vanaf 2027 verplichte gemeentelijke warmteprogramma ligt de verantwoordelijkheid voor de afweging tussen energiebesparing, warmteoplossingen en gebiedsontwikkeling primair bij gemeenten. Daarnaast blijkt dat gemeenten deze verantwoordelijkheid al actief invullen. Energiebesparing is sterk afhankelijk van lokale omstandigheden, zoals de warmtevraag, de gekozen techniek en de kenmerken van een gebied. Hierdoor vraagt de opgave om maatwerk op wijk- en buurtniveau en is een generiek provinciaal beleidskader niet wenselijk.

De provincie blijft energiebesparing belangrijk vinden en ziet voor zichzelf vooral een rol als verbinder, kennisdeler en facilitator. De inzet richt zich op ondersteuning van gemeenten, kennisontwikkeling en het versterken van de samenhang tussen energiebesparing, warmtevoorziening en energie-infrastructuur met provinciale betrokkenheid via onder andere de omgevingsvisie en PMIEK. Aanvullende provinciale regelgeving of beleidsaanpassingen zijn daarvoor niet nodig.

Conclusie: er is geen aantoonbaar juridisch of beleidsmatig hiaat dat een aanpassing van het provinciale Omgevingsbeleid rechtvaardigt. De bestaande wettelijke kaders bieden voldoende basis voor een gebiedsgerichte aanpak van energiebesparing, waarbij de meerwaarde van de provincie ligt in samenwerking, kennisdeling en ondersteuning van gemeenten.

**2. Startnotitie:**

- Nieuw:
  - o Startnotitie Toekomstige energiemix voor Zuid-Holland na 2030
  - o Startnotitie herziening Omgevingsbeleid Volkshuisvesting
- Overige wijzigingen:
  - o Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Landbouw is van naam gewijzigd naar Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid voor Landbouw, voedsel en landgebruik.
  - o De Programmaherzieningen van 2028, 2029 en 2030 zijn verplaatst vanuit de categorie beleidsaanpassing en hernoemd van 'Vaststelling ...' naar 'Startbesluit ...'. Zowel het startbesluit als de vaststelling zijn een GS-bevoegdheid, maar beide worden ter kennisname met uw Staten gedeeld. Dit is een correctie op basis van voortschrijdend inzicht. De planningswijziging is aangepast, maar niet als planningswijziging opgenomen omdat het geen planningswijziging betreft. De planning blijft ongewijzigd, maar de opgenomen planning is nu het moment van aanbidding van het Startbesluit, waar dat voorheen het moment van aanbidding van de Vaststelling was.
- Aangeboden:
  - o Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid RES Rotterdam Den Haag
  - o Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Landbouw
- Afgevoerd:
  - o Startnotitie Herziening Omgevingsbeleid Energietransitie Windenergie
  - o Startnotitie Sliedrecht Noord: Sliedrecht Noord is onderdeel van de Startnotitie Volkshuisvesting die aan uw Staten is aangeboden, en daarmee onderdeel van de Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Grote Buitenstedelijke Bouwlocaties, die op deze LTA is opgenomen onder 3. Beleidsaanpassing.

**3. Beleidsaanpassing:**

- Nieuw:
  - o Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Energietransitie Windenergie
  - o Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Grote Buitenstedelijke Woningbouwlocaties
  - o Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Provinciaal Volkshuisvestingsprogramma
  - o Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Wet Versterking Regie Volkshuisvesting
  - o Actualisering vaarwegprofielen provinciale en regionale vaarwegen en opname ZHOV
- Aangeboden:
  - o Vaststelling geluidproductieplafonds provinciale wegen
- Overige wijzigingen:
  - o Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Energietransitie Windenergie; de toelichting bij dit onderwerp is gewijzigd t.o.v. de toelichting toen dit onderwerp nog onder 2. Startnotitie stond, op basis van de moties en amendementen bij vaststelling van de Herziening 2025 op 3 en 10 juni 2026.
  - o De Programmaherzieningen van 2028, 2029 en 2030 zijn verplaatst naar de categorie startnotities en hernoemd van 'Vaststelling ...' naar 'Startbesluit ...'. Zowel het startbesluit als de vaststelling zijn een GS-bevoegdheid, maar beide worden ter

kennisname met uw Staten gedeeld. Dit is een correctie op basis van voortschrijdend inzicht.

- Afgevoerd:
  - o Vaststelling Herziening Omgevingsbeleid Ontwikkeling Gnephoek
  - o Vaststelling Herziening Omgevingsbeleid 2025

#### 4. Beleidsuitvoering:

De fases waarin de projectbesluiten zich bevinden zijn toegevoegd aan de titels.

- Nieuw:
  - o Startbesluit Projectbesluit Leenheerenpolder (NNN)
  - o Vaststelling bijlage VIII, onder D.1 Zuid-Hollandse Omgevingsverordening – vaststelling en actualisering vaarwegprofielen provinciale en regionale vaarwegen
- Overige wijzigingen:
  - o Startbesluit Projectbesluit Schapengors (NNN); de reden van agendering is aangepast.
  - o Ontwerp Projectbesluit Westveen; de reden van agendering is aangepast.
- Aangeboden:
  - o Startbesluit Projectbesluit Schapengors (NNN)
  - o Ontwerp Projectbesluit Westveen
- Afgevoerd:
  - o Provinciaal Inpassingsplan N207 Zuid

#### 5a. Monitoring:

- Aangeboden:
  - o Monitor Leefomgeving Zuid-Holland
  - o Monitor Klimaatadaptatie
  - o Voortgangsrapportage luchtkwaliteit

#### 5b. evaluaties:

- Planningswijziging:
  - o Evaluatie Delegatiebesluit Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV)
  - o Evaluatie Beleidsdoel 4.2 Erfgoed, cultuur
- Aangeboden:
  - o Evaluatie Beleidsdoel 2.1 Duurzame en veilige bereikbaarheid voor iedereen
  - o Evaluatie Beleidsdoel 5.3 Leven met water
  - o Evaluatie van de implementatie van de concessie Zuid-Holland Noord

De portefeuillehouders zijn aangepast op basis van de nieuwe portefeuilleverdeling.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, en beschouwen toezeggingen RM/T2026.015, RM/T2026.016 en BW/T2026.019 als afgedaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

#### **Bijlagen**

- Lange Termijn Agenda Omgevingsbeleid Herfst 2026
- Handleiding PS LTA en Omgevingsbeleid